

Att skiljas från den man älskar är svårt. Men det kommer en dag när din häst inte längre kan leva vidare. Det bästa du kan göra är att låta din fyrfota vän få ett värdigt slut. Det är det ansvar du har tagit på dig som hästägare.

EN DAG ÄR DET DAGS ATT TA FARVÄL

Utöver sorgen kan tanken på att behöva vara den som måste bestämma när och var din häst ska avlivas skapa känslor av oro och skuld. Inför svåra situationer är det bra att vara väl förberedd, att veta vilka alternativ som finns och hur det hela går till. Då kan du fatta det beslut som är bäst för hästen och som känns rätt för dig.

De fina minnena av din häst kommer du att bevara för alltid. Dit hör även vetskapen om att du har varit mån om hästens livskvalitet och att döden fick komma i rimlig tid. Därför är det viktigt att du rådfrågar din veterinär om hästens hälsa samt funderar över din ekonomi. Ta god tid på dig att tänka igenom ditt val.

De avlivningsmetoder som används idag är snabba och smärtfria och döden blir så skonsam som möjligt. Avlivningsbeslutet handlar mer om var det ska ske och vad du vill ska hända med kroppen efteråt. Ofta är det både känslor och kostnader som styr. Här får du veta lite mer så att du kan fundera över vad som känns bäst för dig och din häst.

AVLIVNING PÅ ETT SLAKTERI

Plats: Slakteri som tar emot hästar
Kostnad: 0 kr (du kan få betalt för köttet)

Vid slakt används **mekanisk avlivning** där hästen först bedövas med en bultpistol som avfyras mot hjärnan. Hästen blir medvetslös och faller ihop på marken. Därefter öppnas halspulsådrorna med en stickkniv och hästen dör av att hjärtat stannar. Det bildas en blodpöl så det kan verka dramatiskt men är helt smärtfritt för hästen.

Du kan själv köra hästen till slakteriet eller så hämtar slaktbilen vid stallet. Personalen på slakteriet har god hand med djur och lång erfarenhet av avlivning. De är även utbildade i djurskydd. Det finns ett 30-tal slakterier över hela landet som tar emot hästar. De anpassar ofta verksamheten för hästar som hanteras separat i särskilda utrymmen och avlivas direkt vid ankomst. Ofta sker det tidigt på morgonen när det är lugnt på slakteriet.

Bara friska hästar kan slaktas

Ett giltigt hästpass i original visas upp på slakteriet som kontrollerar att hästen är frisk och karensfri. Slakteriet kontaktar sedan avelsföreningen och hästpasset makuleras. Har du frågor om hur allt går till, ring slakteriet och fråga. Det känns tryggare om du känner till rutinerna.

Vad händer med kroppen?

Personalen på slakteriet tar hand om kroppen. Den styckas och köttet tas tillvara för att bli livsmedel. Efter en tid skickas en avräkningsnota till dig och du får betalt för den mängd kött som kan användas. Konsumtionen av hästkött i Sverige är inte särskilt stor men det importeras 350-400 ton hästkött varje år. Det innebär många och långa transporter från utlandet vilket belastar klimatet.

Kartan visar de slakterier som tog emot hästar 2012. På HNS:s webbplats hittar du mer information samt kontaktuppgifter till slakterier och andra som erbjuder avlivning av hästar. Du kan även läsa mer på kunskapssajten HästSveriges webbplats.

www.nshorse.se
www.hastsverige.se

AVLIVNING PÅ ANNAN PLATS

Plats: Stallet, gården, beteshagen, djursjukhus eller hästklinik
Kostnad: Från ca 5 000 kr

Vid **mekanisk avlivning** bedövas hästen med en bultpistol som sätts mot pannan. Hästen får en hjärnblödning, blir medvetslös och faller till marken. Direkt efter bedövningen avblodas hästen. Halspulsådrorna öppnas med en stickkniv och hästen dör av att hjärtat stannar. Det bildas en blodpöl så det kan verka dramatiskt men är skonsamt för hästen som inte känner någon smärta. Avlivningen kan utföras av veterinär, nödslakt, djurambulans eller avlivningstjänst.

Vid **medicinsk avlivning** får hästen en injektion med avlivningsvätska. Ibland ges ett lugnande medel först. Hästen lägger sig ner, tar några andetag och slutar sedan att andas. Hjärtat upphör att slå och alla kroppsreflexer försvinner. Hästen dör av att det centrala nervsystemet slutar fungera och den får andnings- och hjärtstillestånd. Avlivningsvätskan är mycket giftig så det är viktigt att tänka på säkerheten. Medicinsk avlivning får bara utföras av veterinär.

Vad händer med kroppen?

Efter avlivningen tas hästens kropp omhand för att antingen energiättervinnas, begravas eller kremeras. Vid all hantering av döda djur måste man tänka på att skydda miljön. Energiättervinning innebär att kroppen hämtas och körs till en anläggning där den bränns och omvandlas till biobränsle.

Vill du begrava hästen måste du ha tillgång till ett lämpligt område. Först ska kommunens miljöinspektör godkänna platsen för begravning. Sedan söker du tillstånd för begravning från länsstyrelsen. Att gräva ner en djurkropp innebär alltid en risk för jord och vatten och det är okänt hur avlivningsmedel bryts ned och om de sprids vidare till marken. Vill du ha en minnesplats för din häst är kremering att föredra eftersom bara askan grävs ner, men processen är mycket energikrävande.

NÅGRA SAKER ATT TÄNKA PÅ

- Ta reda på mer fakta om olika alternativ och metoder.
- Ring gärna och fråga veterinär, slakteri, djurambulans etc.
- Fundera över vad du vill ska hända med hästens kropp.
- Prata med din veterinär om hästens hälsotillstånd.
- Om hästen är försäkrad, prata även med försäkringsbolaget.
- Se till att du har tillgång till hästpasset i original.
- Planera för kostnader och lägg undan pengar i tid.
- Välj det alternativ som känns bäst för dig och din häst.
- Skulle det bli väntetid fram till dagen för avlivning, använd den för att förbereda dig och ta farväl.

